

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” este
Mercurul. Vinerea și Dumineca.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe șase luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLV.

Se prenumera:
postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
fracate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 63.

Vineri 4 16 Iunie

1882

Brasiovu 3 / 15 Iunie.

Pe cătu denorocosu este principele de Bismarck, în mesurile ce le ea pentru consolidarea interioară a imperatiiei germane. pe atătu nenorocosu pare a fi în politica s'a esterióra. Unulu din vorbitori opositiunei din Reichstag a accentuat acést'a impregiurare, cu ocasiunea discussiunei asupra monopolului tutunurilor, și a conjurat pe cancelaru că pacea, ce ia succesu a-o sustiené în afara timpu de diece ani, se-o redé și natiunei germane tienendu contu de vointi'a ei.

Intr'adeveru pe langa netagaduit'a s'a capacitate și dibacia diplomatica principele de Bismarck mai are și multu norocu încātu privesce politic'a s'a esterióra. N'avemu decâtu se aruncam o rapede privire asupra situatiunei statelor mari europene spre a ne convinge despre acést'a.

Mai antaiu Austro-Ungari'a, care sub alte impregiurari ar' fi fericita se póta purtá o politica independenta, este adi avisata la ajutorulu Germaniei, pentru că se semte slaba în intru din cáus'a dualismului și a nonoricitei ocupatiuni bosniace. Afara de acést'a traiescu în acést'a monarchia optu milióne de Germani, cari stariuescu pentru o alipire cătu se póte de strinsa de Germani'a și sunt contrari decisi ai politiceii de sine statátore austriace, ce-o urmaresce guvernulu actualu din Austri'a. Pe langa Germanii Austriei mai sunt inca și Maghiarii Ungariei. cărora le place a vedé monarchi'a supusa diplomatiei germane, antaiu pentru că se temu. că déca Vien'a s'ar emancipá de Berlinu Slavismulu ar' ajunge a fi predominantu în monarchia și politic'a de impacare inceputa în Cislaitani'a ar' trebui sè se contine și în Translaitani'a, alu doilea pentru că speréza, că la casu candu Germani'a, în continuarea politiceii de unitate germana, ar' voi se cucerésca provinciile germane ale Austriei ei Maghiarii. voru fi lasati în absolut'a stapanire a Ungariei.

Trecéndu mai departe la Russi'a, o vedemu luptandu-se cu mari dificultati interioare ce provinu din nemultumírea poporului russescu cu starea lui de față Nihilismulu a paralisatu și paraliséza inca multu actiunea esterióra a Russiei, s'i astfelu spriginesce indirectu actiunea Germaniei. În urm'a starei sale critice interioare Russi'a s'a vediutu chiaru constrinsa a se apropiá din nou pēna un'a alta de Germani'a și de Austri'a. Retragerea comitelui Ignatiev dela postululu seu de ministru de interne, earasi nu este decâtu unu actu de deferentia față de Germani'a.

Ce se atinge de Françi'a apoi se póte dīce despre regimulu ei republicanu tocmai contrariulu de ce amu disu despre regimulu bismarckianu. Guvernulu Republicei franceze face politica interioară buna, dér' în politic'a din afara este nenorocosu și în intriguelu diplomatice este multu inderetulu guvernului germanu. Mai bine s'a potutu cunósce slabiciunea politiceii esterióra a Françiiei din procederea ei în cestiunea Dunarei, cu faimós'a propunere Barrère. Afara de acést'a Françi'a se vede adī incurcata, nu fara scirea lui Bismarck, în Tunis și în Egiptu. Eata dér' că nici la Paris politic'a cancelariului nu intimpina piedeci.

Angli'a de alta parte are destulu de lucru cu Irland'a și de aceea procede cu atăta reserva în afacerea Egiptului, care a intratu, de candu cu rescól'a din Alexandri'a, într unu stadiu de suprema complicatiune.

Politic'a tunesiană a mai avutu și cea urmare favorabila planurilor bismarckiane că a produsu o mare desbinare între Italiani și Fran-

cesi. Itali'a singura n'a trasu nici unu folosu din nou'a impartire dela 1878 și vediendu-se izolata, ea cautá a se apropiá din nou de Germani'a, cu a toriulu careia a recastigatu odata un'a din provinciile sale cele mai frumoase la 1866. Un' lin foile n'ar' viedé sustiené, cinaru că primatu Bismarcku s'ar' anaromíete, despre cari a disu în discursulu seu ultim, că stau în legatura tare cu Germani'a, a intielesu pe Austro-Ungari'a și pe Itali'a.

Remane Turci'a. Acést'a abia mai trece de putere mare și déca guvernulu Sultanului jóca cu tóte ástea în momentele de față unu rolu insemnatu politicu în concertulu internationalu, caus'a este earasi principele de Bismarck, care e astadi celu mai cu influentia la Bosforu, unde se pune atăta greutate pe consiliile sale. Atitudinea inaltei Pórtē în cestiunea Egiptului se crede că este dictata totu de cătra guvernulu germanu, a caruia ómeni sunt adi consiliarii de frunte ai lui Abdul-Hamid.

Făția cu acést'a stare de lucruri cancelariulu germanu a spusu purulu adeveru candu a disu că „Germani'a se bucura de-o mare autoritate în afara.” Trebuie se fia mari neajunsurile, cu cari au a se luptá diferitele state, déca acea imperatia, care, dupa propri'a marturisire a lui Bismarck, este divisata în 25 state suverane și fiacare din aceste state în câte 25 de fractiuni, déca, dicemu, acést'a imperatia posede o autoritate atătu de covérsitóre în concertulu europénu.

Alta întrebare este inse déca Germani'a se va sci folosi astfelu de influentia s'a în afacerile internationale, încātu se asigure și pe viitoriu pacea. Noa ni se pare, că din contra, cancelariulu germanu, fidelu temperamentului seu, nu face alta decâtu a prepará viitorulu resbelu, care și asia nu se va poté evita.

Cronic'a evenimentelor politice.

Brasiovu, 15 Iunie st. n.

Fóia oficiósa din Budapest'a dela 13 Iunie publica urmatórele duce decrete regesci:

„La propunerea ministrului meu presiedinte ungrescu și ministru de interne, pe comitele supremu alu comitatului Brasiovu și Fagarasiu, Iuliu Szentiványi — pre langa deplin'a reunósce a servitiiloru sale credincióse și zelóse — ilu demitu dela acestu postu și în loculu lui numescu comte supremu alu comitatului Brasiovu pe comitele Andreiu Bethlen.

Datu în Bruck, langa Leit'a în 27 Maiu 1882.

Franciscu Iosifu m. p.

Coloman Tisza m. p.

Unu altu decretu regescu cu aceea 'si data numesce unu comite supremu pentru comitatulu Fagarasiului în persón'a d-lui Mihailu Horváth.

În ultim'a șiedintia a Camerei romane, din sesiunea acést'a, s'a discutat o propunere care cerea de a se dá deputatiiloru bilete de liberu percursu pe tóte căile ferate ale statului. D. C. A. Rosetti s'a opusu acestei cereri sustiindu, că acést'a propunere finde a creá privilegii și că nu este demnu pentru camera de a cere bilete pentru plimbare în pagub'a statului. Mai multi vorbitori din partid'a liberala au combatutu parerea d-lui Rosetti și, desi propunerea n'a intrunitu maioritarea reglementara d. Rosetti a declarat, că 'si dá demisiunea de deputatu, adaugéndu că este irrevocabila. D. Maiiorescu în numele opositiunei a rugatu camer'a se nu primésca demisiunea d-lui Resetti, ceea ce s'a și intemplatu. Cu tóte ástea d. Rosetti persista pe langa demisiune.

Se vede că d. C. A. Rosetti a fost decisu mai de multu de a se retrage, căci „Romanulu” ne spune, că cu patru, cinci dīle înainte de ultim'a șiedintia a camerei, în care 'si-a datu demisiunea, d. Rosetti a declarat în intrinice membriloru clubului liberalu, că, în considerare, că n'are timpulu de a plini datori'a de presiedinte, isi dá demisiunea, că presiedinte alu consiliului de administratiune. În urm'a acestei declaratiuni s'au alesu d. Dimitrie Bratianu de presiedinte, ear' d-nii generalu Cernatu și generalu Calinescu de vice-presiedinti.

În privinti'a demisiunei d-lui C. A. Rosetti mai scrie „Romanulu”: „În urm'a votului datu ieri de Camera în privinti'a demisiunii sale întrebându-lu d. Rosetti ne-a respunsu: Puteti anunțiá, că sunt recunoscétoru tuturor domnilor deputati; dér' stim'a, ce amu pentru toti și pentru mine insu-mi, imi impune datori'a d'a respectá declararea ce le-amu facut'o prin graiu și prin scrisu. Imi pare reu, că pentru politetia amu lasatu vacantu unu locu în colegiulu Bucuresciloru; imi pare cu atătu mai reu cu cătu actulu de politetia d'a se respinge demisiunea, face c'acelu locu se nu se mai póta implini de cătu pe la finele lui Decembre. În ceea ce privesce demisiunea mea voi vorbi alegétoriloru mei carora amu datorita cá fiacare deputatu, d'a le dá séma de tóte actele mele, datorie ce 'neuréndu, acumu, cá totu-déuna, mi-o voi implini.”

Citimu în „L'Indépendance Roumaine”: „Cand u parasitu Camer'a. d. Rosetti a spusu deputatiiloru care-lu incungiurau si-lu rugau se remana: „M'ati tratatu de hotiu și acum ati voi se faceti din mine unu soitariu, nici-odata!”

Cetimu în diarululu „Rom. Lib.” din Bucuresci urmatórele:

„Onorabilulu reprezentantu alu Austro-Ungariei pe langa guvernulu nostru, baronulu Mayr, se grabesce a'si dá cu deseversire aramile pe față. Noi, carora ne placu situatiunile limpedi, nu'i putemu fi de cătu multumitori. — Eata ce ni se scrie. dintr'o parte fórtē informata și vrednica de credintia:

„Domnule Redactoru, Baronulu de Mayr, Ministru Austro-Ungaru, a ordonatu amplotiiloru dela ambasadoratu și consulatu se intrerupa ori-ce concesiuni seu pretinie cu diariisti romani seu cu functionarii guvernuului actualu.

Care va contraveni acestui ordinu va fi datu afara din slujba.”

„Deocamdata faptulu n'are trebuintia de nici o observare. — Destulu e, că atătu diariistic'a, cătu și „functionarii guvernului”, adeca natiunea luminata, se cunósca pe cine ne-a trimisu vecinulu imperiu, că se intretína cu noi relatiunile de „vecinatate și buna intielegere.”

În fine a facutu și Tiarulu tuturor Russiloru ceva'si pe voi'a celoru din Vien'a și Pest'a. Comitele Ignatiev a fost demisiunatu, la cererea s'a, din postululu de ministru de interne, ce l'a ocupatu de unu anu. Se pare inse, că retragerea lui Ignatiev este unu succesu alu politiceii berlin-se. În ori si ce casu noi Romanii n'avemu nici o cauza de a ne intristá din caus'a retragerei autorului tractatului dela San Stefano. Suntemu curiosi inse a vedé, ce atitudine va luá urmasiulu lui Ignatiev, comitele Tolstoi, care trece de unu omu energicu și de unu mare Rusu.

Diarele slave din Austri'a vorbescu cu parere de reu despre retragerea generalului Ignatiev, dér' se bucura, că urmasiulu lui este comitele Tolstoi, cunoscutu în lumea slava cá bunu slavu. „Narodni Listy” amintesce, că Tolstoi cu ocasiunea congressului panslavu din Moscva a datu expresiune ideei panslavismului în modu entusiasticu. Ignatiev, dice fói'a Cehiloru tineri, va fi chiamatu póte a ocupá unu

